

Ruimte en Milieu
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

> Retouradres Postbus 30940 2500 GX Den Haag

Portefeuille Ruimte

Directie
Gebiedsontwikkeling

Rijnstraat 8
Postbus 30940
2500 GX Den Haag
Interne postcode 370
www.vrom.nl

Contactpersoon

Madeleine Schilder / Bram
du Saar / Kees Hansma

T 070-3390440 / 070-
3393897 / 070-3393567
F 070-3391200

Kenmerk

2009060094

Kopie aan

Jaap van Staalduine
Dennis Holtrop
Chantal Terhaardt

Bijlage(n)

Ambtelijke notitie Criteria
externe veiligheid militair
luchtvaartterrein Eindhoven

Datum **28 OKT. 2009**

Betreft **Toepassen criteria voor Externe Veiligheid voor ruimtelijke plannen
rond luchtvaartterrein Eindhoven / Geluidcontour Eindhoven**

Geachte mevrouw Fiers, heer Rüpp, heer Jacobs,

De afgelopen periode heeft tussen uw organisaties en het Ministerie van VROM ambtelijk overleg plaatsgevonden over de ruimtelijke inpassing van de luchthaven Eindhoven in relatie tot de ruimtelijke ontwikkeling in de omgeving. Dit betreft enerzijds het (ruimtelijke) beleid voor externe veiligheid in relatie tot een aantal concreet genoemde projecten rondom luchthaven Eindhoven. Als resultaat is een ambtelijke notitie met criteria voor een aantal ruimtelijke plannen rondom luchthaven Eindhoven opgesteld. Aanvullend daarop heeft u tijdens de Alderstafel om meer duidelijkheid op dit punt gevraagd.

Anderzijds, en van meer recente datum, betreft het de uitspraak van de Raad van State over de aanwijzingen voor de luchthaven Eindhoven. In die uitspraak wordt het rijk gevraagd om een nieuwe geluidszone voor de luchthaven vast te stellen en daarvoor nieuwe aanwijzingsbesluiten te slaan. Het rijk is voornemens om dat op korte termijn ook te doen. In die context is het wenselijk om voor te tussenliggende periode duidelijkheid te hebben over de ruimte voor planontwikkeling in dit gebied.

Ik heb over beide onderwerpen eind september 2009 een constructief telefonisch contact gehad met dhr Rüpp. Daarin is van beide zijde aangegeven om hierover heldere en concrete afspraken te maken. Met deze brief geef ik daaraan invulling en rekening ik op draagvlak vanuit uw regio voor beide onderwerpen c.q. voorgestelde afspraken.

Externe veiligheid rondom Eindhoven Airport

Onlangs is door rijk en regio overeenstemming bereikt over criteria voor ontwikkeling van de ruimtelijke pijplijnplannen 'BIC', 'GDC Noord', 'Ploegstraat' en 'De Rode Ladder' binnen de 10^{-6} risicocontour van luchtvaartterrein Eindhoven. De criteria zijn in een gezamenlijke notitie ("Criteria Externe Veiligheid voor verklaring van geen bezwaar bij beperkt kwetsbare objecten in de 10^{-6} risicocontour van militair luchtvaartterrein Eindhoven") opgenomen. Die notitie is bijlage bij deze brief.

Conclusies en criteria uit de gezamenlijke notitie zijn voor VROM uitgangspunt bij de toetsing van bovengenoemde ruimtelijke plannen. Ik wil u dan ook verzoeken ze toe te passen bij deze plannen. Regelgeving op het terrein van externe veiligheid rond militaire velden is nog niet geformuleerd. Een ander kader dan de notitie is er op dit moment dan ook niet. Wanneer voldaan wordt aan de conclusies en criteria uit de gezamenlijke notitie, zal er naar mijn mening geen bezwaar zijn vanuit VROM voor de doorgang van de bovengenoemde ruimtelijke plannen.

Verder wil ik nog onderstrepen dat het rijk integraal kijkt naar gebieden en dat externe veiligheid daar een onderdeel van uitmaakt. De investering van het rijk in Brainport Eindhoven via het Nota Ruimte budget geeft u mijn inziens een belangrijke garantie voor het feit dat het rijk de ontwikkeling ook daadwerkelijk gerealiseerd wil zien.

Woningbouw rond de luchthaven en de ruimtelijke contour

De Raad van State heeft de geluidscontour voor de luchthaven Eindhoven vernietigd, alsmede het daarna gekoppelde besluit krachtens de Wet ruimtelijke ordening. Met het laatstgenoemde besluit worden, omwille van een goede ruimtelijke inpassing en vanuit hinderbeperking, ruimtelijke beperkingen opgelegd aan het grondgebruik binnen de geluidcontouren.

Zoals gezegd is het rijk voornemens om op korte termijn nieuwe aanwijzingsbesluiten voor de luchthaven te slaan. Vooruitlopend op deze besluiten gaat het rijk ervan uit dat er in de tussentijd geen nieuwe bouwplannen worden ontwikkeld. Door in de planvorming rekening te blijven houden met het huidige én toekomstig gebruik van de luchthaven blijft de ontwikkelingsruimte voor de luchthaven behouden. Tevens wordt voorkomen dat er ongewenste hindersituaties ontstaan die bij het toekomstige gebruik van de luchthaven en daarmee extra gehinderden.

Daarom wil het rijk met uw regio een planologisch interimbeleid afspreken dat gebaseerd is op de geluidcontouren uit de Structuurvisie Militaireoefenterreinen (het voormalige Tweede Structuurschema Militaireoefenterreinen). Concreet gaat het hierbij om het voorkomen van nieuwe bebouwing en functieverwijzingen¹ binnen de in de structuurvisie genoemde geluidcontouren.

Portefeuille Ruimte
Directie
Gebiedsontwikkeling

¹ Functiewijzigingen van bestemmingen naar geluidsgehinderde bestemmingen zoals woningen, woonwagens, gezondheidsinstellingen en onderwijsinstellingen.

Ik realiseer mij dat deze contouren groter zijn dan waar de voorlopige voorziening van de Raad van State in voorziet en waar mogelijk het uiteindelijke gebruik (na herstel en het Aldersproces) in voorziet. Maar zie dit vooral als een no-regret optie die voldoende borging biedt voor hinderbeperking en een duurzame ontwikkeling van de luchthaven. Gelet op het feit dat deze contouren in de meeste bestemmingsplannen nog zijn opgenomen, betreft het een tijdelijke bestemming van staand lokaal beleid.

Portefeuille Ruimte
Directie
Gebiedsontwikkeling

Graag ontvang ik van u, in overleg met de gezamenlijke betrokkenen binnen SRE, een bevestiging van deze twee afspraken.

Criteria Externe Veiligheid voor verklaring van geen bezwaar bij beperkt kwetsbare objecten in de 10^{-6} risicocontour van militair luchtvaartterrein Eindhoven

Laatste wijzigingen: 25 september 2009 door VROM (Rob Cornelissen, Bram du Saar, Dennis Holtrop en Madeleine Schilder) en gemeente Eindhoven (Hans Verhoeven)

1 Inleiding

Bij de militaire velden is nog geen externe veiligheidsbeleid van kracht. In de Defensie Duurzaamheidsnota 2009 is aangegeven dat dit uiterlijk in 2012 wel het geval zal.

Met het oog op invoering van dit beleid heeft het Rijk de provincie en gemeenten verzocht om bij hun nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen alvast rekening te houden met dit nieuwe beleid (brief dd 11 december 2006). Concreet verzoekt dit beleid provincie en gemeenten om, ter voorkoming van later binnen het nieuwe beleid ongewenste risicosituaties, vooruitlopend op de inwerkingtreding ervan binnen het 10^{-6} beperkingengebied interimbeleid te voeren.

De normstelling voor militaire luchthavens zal naar verwachting in grote lijnen overeen gaan komen met de normstelling voor de regionale burgerluchthavens (zoals nu wordt voorgeschreven in het Besluit Burgerluchthaven). Dit betekent dat binnen de 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour een bouwverbod gaat gelden van kwetsbare objecten. Voor het bestemmen van beperkt kwetsbare objecten geldt dan een "nee, tenzij" beleid zodra de Wijzigingswet Wet luchtvaart (Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens, RBML) van kracht is. Ontwikkeling van een bedrijventerrein (met beperkt kwetsbare objecten) binnen de 10^{-6} risicocontour moet dan onder een bepaald risiconiveau blijven of vergen – als plannen boven dat risiconiveau komen – onheffing of verklaring van geen bezwaar van Rijk.

Eerder was de Provincie gevraagd dit interimbeleid uit te voeren op grond van de oude WRO. Nu de nieuwe WRO van kracht is, is VROM verantwoordelijk voor het ruimtelijk interimbeleid. Hierbij is het van belang dat in de tijd dat de Provincie verantwoordelijk was, er reeds gezamenlijk door de partijen criteria opgesteld zijn voor BIC en GDC Noord.

De criteria die in deze notitie zijn verwoord, zijn opgesteld naar aanleiding van het verzoek vanuit de regio Eindhoven om gezamenlijk criteria te formuleren aan de hand waarvan de ruimtelijke ontwikkelingen rond de luchthaven in de regio Eindhoven getoetst konden worden. Het Rijk heeft het verzoek van de regio ook opgepakt om de criteria later mogelijk ook bij andere militaire luchthavens te hanteren. De situatie in Eindhoven biedt hier een uitgelezen kans voor: de risicocontouren zijn berekend en er spelen grote ruimtelijke ontwikkelingen. Het Rijk ziet het nut en belang van deze coöperatieve en ook pro-actieve aanpak in en wil dit voortzetten. Het blijft daarmee de basis voor deze specifieke samenwerking tussen betrokken partijen bij dit project.

2 Situatie rond de luchthaven in de Regio Eindhoven

In het gebied rond de militaire luchthaven Eindhoven met burgernedigebruik, vinden zes grote ruimtelijke ontwikkelingen plaats. Het betreft plannen die voortvloeien uit het in 2003 vastgestelde regionale structuurplan van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE). Nut en noodzaak van de regionale structuurvisie wordt door bestuurders van gemeenten, provincie en rijk onderkend. Twee ontwikkelingen vinden geheel buiten de 10^{-6} risicocontour plaats en conflicteren dus niet met de voorgenomen normstelling. Twee ruimtelijke plannen (GDC Acht Noord en T-Best (Ploegstraat en Rode Ladder) liggen voor een klein deel binnen de 10^{-6}

3 Conclusie voor verklaring van geen bezwaar voor binnen de 10^{-6} contour gelegen pijplijn plannen¹

De werkgroep concludeert na de verkregen inzichten dat een verklaring van geen bezwaar voor mogelijk is onder voorwaarden dat:

- de voor de vliegveiligheid van belang zijnde hoogtebeperkende eisen (zoals obstakelbeheer, ILS radar, bakens, funnel e.d.) worden gerespecteerd;
- de voor de geluidsbelasting (Lvw, Wet geluidhinder en Wm) geldende grenswaarden worden gerespecteerd;
- geen objecten in de 10^{-5} risicocontour worden geprojecteerd waar mensen verblijven;
- functies voor groepen beperkt zelfredzame groepen, grote publiekstrekkingen en evenementen worden uitgesloten;
- voor het ruimtelijk ontwerp binnen de 10^{-6} contour in combinatie met de beoogde functies een personendichtheid geldt van 100 personen per ha (richtwaarde) waarbij bebouwing binnen de 10^{-6} contour zo laag mogelijk wordt gehouden;
- voldoende bluswater beschikbaar wordt gesteld. (*Toelichting: Naar verwachting (bij reguliere bedrijventerreinen) zal het primaire bluswatersysteem (waterleiding) onvoldoende capaciteit geven; aanvullend secundair bluswater in de vorm van blusvijvers is dan nodig.*)

Voor overige nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen het 10^{-6} beperkingengebied adviseert de werkgroep:

- terughoudend te zijn met het bestemmen van beperkt kwetsbare objecten in de 10^{-6} risicocontour en deze zo veel mogelijk buiten die contour te projecteren;
- door het Rijk ontbrekende data en software te laten bouwen waarmee ruimtelijke plannen binnen het beperkingengebied op snelle en makkelijke wijze kunnen worden getoetst.

Om in aanmerking te komen voor een verklaring van geen bezwaar voor andere plannen geldt:

1. zorgvuldig proces met als proceseisen:
 - a. zoeken naar alternatieven,
 - b. mogelijkheden hulpverlening onderzoeken en waar mogelijk verbeteren
 - c. geen bebouwing in de PR 10^{-5} risicocontour
2. beperkte personendichtheid: richtwaarde van maximaal 100 personen per hectare
3. Advies brandweer:
 - a. voldoende bluswater (primair en secundair in de vorm van blusvijvers)
 - b. zoveel mogelijk spreiding over het gebied; beperkte gelaagdheid in bebouwing is toelaatbaar.

N.B.: In het gebied buiten de PR 10^{-6} risicocontour zijn kwetsbare objecten toelaatbaar met grotere personendichtheid en hogere gelaagdheid.

¹ September 2009 is ambtelijk overeenstemming bereikt tussen de gemeente Eindhoven en VROM dat het de volgende plannen betreft:

Gemeente Eindhoven: BIC en GDC Acht Noord en Gemeente Best: Ploegstraat en Rode Ladder. Genoemde plannen onderdeel van het regionaal structuurplan (2003) en de ontwikkelingsvisie A2 zone (2008)

De overige pijplijn plannen liggen buiten de 10^{-6} contour of zijn onherroepelijk.

Gemeente Oirschot: Plan Industriegebied Strijpse Kampen ligt buiten 10^{-6} contour

Gemeente Veldhoven:

- Industrieterrein Habraken betreft een plan waarvoor een bestemmingsplan is vastgesteld.
- Plan woningbouw Veldhoven west valt helemaal buiten de 10^{-6} contour.

N.B. Het Papegaaiencentrum voldoet niet aan criterium 4 (publiekstrekker), waardoor de verklaring van geen bezwaar daar niet voor geldt.